

VERVOER EN REPARATIE VAN PIJPENMAKERSGEREEDSCHAP

In het Goudse archief werd door Martin Veen een brief ontdekt die handelt over het protest dat de Gorinchemse bestuurders hadden aangetekend tegen de keur van Gouda om pijpenmakersgereedschap uit te voeren en te repareren. Het antwoord van Gouda (oud archief nr.190 Missivenboek) luidt als volgt:

Aan de Heeren Drossaert, Burge-meesteren ende Regeerders der Stad Gorinchem

Edele Groot Achtbaaren Heeren

Wij hebben op sijn tijd wel ontfangen U Ed Gr: Achtb: missive van den 16e der voorledene maand meij, houdende, dat de pijpmakers in U Ed: Gr: Achtb: Stad sigh hadden beklaecht over de keure of waarschouwing bij ons gemaakt, waar bij verboden werd den uijtvoer van pijpmakersgereedschappen, en om te repareren die van buijten herwaarts gesonden werden, versoekende U Ed: Gr: Achtb:, dat wij U Ed: Gr: Achtb: burgers, de pijpmakerije exercerende, van dat generaal verbod gelieven te eximineren. Wij souden niet gemanqueert hebben U Ed: Gr: Achtb: op dezelve missive eerder te antwoorden, dog dewijl de Magistraat so om absentie van verscheijde leden, als andere beletselen niet in compleete getal vergadert is geweest, so heeft die saak niet voor den 5e deser in deliberatie kunnen werden gebragt.

De redenen die de Magistraat van het voorledene jaar bewogen hebben om de resolutie op den 7e November 1750 te nemen, subsisteren nog, dewijl wij tot ons smertelijk leedwesen hebben vernomen, dat in veele plaatsen pijpmakerijen werden opgeregt tot groote prejuditie van onse stad, en dat de gereedschappen derwaarts werden getransporteert, zonder het welk sij die traffijk niet kunnen exerceren, so dat het verbod van uijtvoer ook generaal is genomen. Maar op U Ed: Groot Achtb: vriendelijc versoek hebben wij bij de Magistraat het daar henen gedirigeert dat de meergen. resolutie van 7e voor: 1750 in so verre is gealtereert en verklaert dat het verbod van uijtvoer van pijpmakers gereedschappen en het repareren van dien geen plaats sal hebben ontrent de burgers in U Ed: Gr: Achtb: Stad de pijpmakerije exercerende, mits dat daar ontrent behoorlijke precautien werden geadhiveert dat van die concessie geen misbruik sal werden gemaakt, om die gereedschappen na elders buijten U Ed: Gr: Achtb: Stad te versenden.

Wij twijffelen niet of U Ed: Gr: Achtb: sullen dese onse con-

descendence aansien als een bewijs om met U Ed: Gr: Achtb: te blijven onderhouden een goede vriend nabuurschap en sijn vervolgens in die billijke verwagtinge dat U Ed: Gr: Achtb: door derselven gedeputeerden ter vergadering van Holland, ook wel sullen willen concurreeren in de conclusie van het advijs van Heeren Gecomm:e raden in dato den 8e april laatstleden, tot introductie van een belasting te leggen op de nacomede pijpen en potten van buijten deze provincie ingebragt werdende.
Na U Ed: Gr: Achtb: in de heijlige bescherminge van God Almagtig te hebben bevolen, verblijven wij

Edele Groot Achtb: Heeren

U Ed: Gr: Achtb: goede vrinden en nabuuren
Burgerm^{ren} en Regeerders der Stad Gouda
Ter ordonn: van Deselve

Gouda den 8e junij 1751

NIEUWE LITERATUUR

Engelen, J.: "...Wij vinden hier pijpen, waer is den toeback?" Een uitgebreid verslag over de pijpenfabricage, werk nemers, omzet en lonen van de maaseiker pijpenindustrie. Tevens bevat dit werk inventarisatielijsten van opgravingen, merken en modellen van de plaatselijke productie. Te bestellen bij het Regionaal Archeologisch Museum Maaseik, België. Vermelden als RAM rapport 2, 1986. Kosten ongeveer f10,-

Price, R., Jackson, R&P.: The Ring family of Bristol clay tobacco pipe manufacturers. The Journal of the Society for Post-Medieval Archaeology vol.18, blz. 263-300, 1984

Stichting Stadsarcheologie Nijmegen. Een burgerfamilie in de Smidstraat 1760 - 1840. En: Van huisvuil tot museumstuk. Nijmeegs Museum 'Commanderie van Sint Jan', Franse plaats 3, Nijmegen.

Herwijnen, Th.P.J.: Leonardus Eras, van 1810 tot 1864 pijpenfabrikant te 's-Hertogenbosch. 1985. Adres samensteller: Zuiderparkweg 504, 5216 HE 's-Hertogenbosch.

Akerhagen, A.: Kritpipor, Stockholm, 1985

Ferment, C.: La râpe à tabac. Saint-Omer, 1984

Heeft U zich al opgegeven voor de pijpenmiddag' van 18 oktober?